

N207 Zuid

advies verlengde Bentwoudlaan &
maatregelen Hazerswoude-Dorp

provinciaal adviseur

ruimtelijke kwaliteit

in zuid-holland

N207 Zuid, Verlengde Bentwoudlaan en maatregelen Hazerswoude-Dorp

HV-PAZH-02

31 augustus 2017

Aanleiding

In vervolg op de planstudie N207-zuid heeft de provincie Zuid-Holland een inpassingsvisie laten opstellen voor de verlengde Bentwoudlaan (Inpassingsvisie Verlengde Bentwoudlaan, Mobycon, 11 mei 2017 en tekening Rotonde Roemer-Hoogeveenseweg) en een verkenning van de verbetermaatregelen voor Hazerswoude-Dorp (Onderzoek verbetermaatregelen Hazerswoude-Dorp, Mobycon, 11 mei 2017 en tekening Maatregelenpakket Hazerswoude).

Het voornemen van de provincie is om over beide studies een bestuurlijk besluit te nemen teneinde een nieuwe stap te kunnen zetten in de verbetering van de bereikbaarheid van de regio Boskoop. Voor een volledig beeld van de effecten is door de gedeputeerde, de heer Vermeulen, aan de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit advies gevraagd over de uitkomsten van beide studies en de daarin voorgestelde maatregelen.

Maatregelen

Voor de N207 zijn eerder in de Planstudie verschillende varianten onderzocht. De voorkeursvariant, de Verlengde Bentwoudlaan, is nu uitgewerkt in een inpassingsvisie. Omdat de N209 drukker wordt bij de keuze van de voorkeursvariant is besloten om aanvullende maatregelen te nemen bij Hazerswoude-Dorp.

De voorkeursvariant sluit in het zuiden, ter hoogte van de Beethovenlaan, aan op de in voorbereiding zijnde Bentwoudlaan fase I. De weg vervolgt dit tracé naar het noorden om net na de Maaltocht naar het westen af te buigen en middels een luie boog aan te sluiten op de N455. De luie boog doorsnijdt de oostelijke rand van het Bentwoud. Middels een rotonde halverwege de boog wordt een aansluiting gerealiseerd op de Hoogeveenseweg als entree naar Boskoop. De weg ligt licht verhoogd in de polder. Aan de westzijde van de weg is tot aan de Maaltocht een landbouwpad voorzien ten behoeve van de ontsluiting van de westelijk gelegen agrarische kavels. Voor de kruisende langzaam verkeerroutes ter hoogte van het Bentwoud zijn een drietal varianten uitgewerkt. Ook de inpassing van de weg varieert in deze voorstellen waarbij de keuze voorligt voor het realiseren van grondwallen ter weerszijde van de weg.

De verbetermaatregelen voor Hazerswoude-Dorp zijn erop gericht om de kruising van de N209 met de Dorpstraat te ontlasten. Deze kruising is momenteel zwaar belast en zal, doordat bij een verlenging van de Bentwoudlaan de verkeersintensiteit op de N209 toeneemt, drukker worden. De kruising vormt de verbinding tussen de oost- en de westzijde van het dorp. De voorgestelde maatregelen omvatten de realisatie van een tweetal rotondes, een ten zuiden van het dorp en een ten noorden. Vanaf deze rotondes worden nieuwe verbindingswegen aangelegd met de westzijde en in het noorden ook de oostzijde van de woonkern. In het noorden lopen de vanaf de rotonde benodigde verbindingswegen met het dorp door de polder, in het zuiden gaat de route langs en door nieuwe en bestaande woonwijken.

Ruimtelijke kwaliteit

Bezien vanuit de ruimtelijke kwaliteit zou ik ten aanzien van de voorgestelde maatregelen de volgende zaken willen opmerken.

Inpassing verlengde Bentwoudlaan, de polder

Het ontwerp van de verlengde Bentwoudlaan is ruimtelijk gezien zorgvuldig. De weg heeft met zijn belangrijke ontsluitingsfunctie voor de oostzijde van Boskoop een goede gebruikswaarde. Met de ontlasting van de bestaande N455 in Waddinxveen en Boskoop wordt bovendien de belevingswaarde in de regio vergroot doordat de leefomgeving rond deze weg er stevig op vooruit gaat. De nieuwe weg zelf is daarbij goed ingepast in de polder. De gekozen positie, in het verlengde van de Bentwoudlaan en op de bestaande kavelgrenzen, is als vanzelfsprekend. Het 'kale' profiel met groene middenberm past bij de kenmerken van de open polder. De keuze voor een eenzijdig landbouwpad is ruimtelijk een logische, het zorgt voor een beperkt ruimtegebruik. Het gekozen wegprofiel is daarbij robuust waarmee de weg ook de nodige toekomstwaarde heeft.

Inpassing Bentwoudlaan in Bentwoud, de kop

Voor de inpassing in het Bentwoud geeft de studie zoals aangegeven een drietal varianten. De voorkeursvariant (nr. 3) gaat uit van twee passages voor langzaamverkeer: een fiets- voetgangeroute onder de weg door langs de Maaltocht en noordelijker een breed en met groen ingericht fiets- en voetgangersviaduct, over de weg heen. Er komt lage aarden wal aan de oostzijde. Vanuit de gebruikswaarde moet de voorkeur liggen op logische langzaam verkeersverbindingen, aansluitend op de bestaande routestructuren. Daar sluit deze voorkeur niet op aan, het verplaatst de bestaande fietsroute. De motivatie hiervoor is dat een breed, groen 'recreaduct' beter zou zijn dan twee bruggen. Ik deel dit inzicht niet. Een beplant viaduct scheelt veel in de benodigde dikte van het brugdek waarmee ook de open afritten en de daarbij benodigde grondlichamen aanzienlijk langer worden. Vanaf de weg geeft een dik brugdek een veel minder transparant beeld. De waarde van het groen op het viaduct is slechts aankleding en zeer beperkt. Een dunnere en meer open brug heeft hier vanuit het wegbeeld gezien de voorkeur. Denk bijvoorbeeld aan de houten bruggen over de rondweg bij Sneek die hier ook iets aan het karakter van het gebied zouden toevoegen.

Vanuit de belevingswaarde is de voorkeur voor een lage aarden wal aan de oostzijde een goede keus. Dit geeft een veel ruimer en boeiender beeld vanaf de weg. Als het bos groeit zal de weg vanaf afstand uit beeld verdwijnen. Ook is de gekozen volwaardige (fiets- en voetgangers) ontsluiting langs de Maaltocht belangrijk om geen 'muizengaatje' te krijgen bij de passage onder de N207. Het alternatief, een voetgangersroute met trappen, heeft veel minder kwaliteit.

Ten aanzien van een goede toekomstwaarde blijft er bij de voorstellen nog wel een opgave liggen. Juist in de 'kop' van de Verlengde Bentwoudlaan doen zich belangrijke kansen voor wat betreft een goede ontwikkeling van de regio. Hier moet een entree worden gevormd: op deze locatie zou de Bentwoudlaan zich moeten verbinden met het PCT-terrein en met Boskoop. En andersom kan Boskoop op deze locatie worden verbonden met het Bentwoud. Beide zijn belangrijk voor de langere termijn en beide zijn onvoldoende terug te vinden in de huidige voorstellen.

Ik wil dan ook adviseren dat er voor de Hoogeveenseweg en het gehele kop ten noordoosten van de boog van de Verlengde Bentwoudlaan een nieuw beeld wordt geschetst en dat deze schets onderdeel wordt van de besluitvorming. Een paar opmerkingen hierbij:

- De Hoogeveenseweg wordt in de huidige tekeningen een route met een viertal rotondes en twee afslagen op zeer korte afstand van elkaar. Dat biedt ruimtelijk een slechte entree: de weg verdient een eigen karakter en een meer continu profiel.
- De hoek tussen de Verlengde Bentwoudlaan en de sportvelden dreigt een verloren plek te worden terwijl hier een belangrijke toegang naar het Bentwoud ligt. Dat vraagt bijvoorbeeld veranderingen in de toegangsroute tot het sportterrein e.o. En overweeg eens of hier het RCP kan worden gerealiseerd.

Maatregelen Hazerswoude-Dorp

Ten aanzien van de gebruikswaarde van de voorstellen voor de maatregelen rond Hazerswoude-Dorp zie ik belangrijke vragen. Het feit dat het verkeer niet meer linksaf mag op de kruising N209/Dorpstraat, maar door moet rijden naar de nieuwe rotonde aan de noordzijde of naar een nieuwe rotonde bij de Provincialeweg om daar te keren is verwarrend. Daarbij kent de voorgestelde route in aansluiting op de zuidelijke rotonde grote problemen vanuit het oogpunt van gebruikswaarde. De route snijdt op de tekening de nieuw te realiseren wijk af van het buitengebied doordat hij precies op de rand van de nieuwbouw ligt. Voor het vervolg wordt gebruik gemaakt van bestaande woonstraten. De gekozen straten onderscheiden zich met hun profielen ruimtelijk niet. Het beloop is dan ook eerder een aaneengeregen som van straten dan een heldere 'route' en de leefbaarheid langs deze woonstraten wordt met het nieuwe verkeer onder druk gezet. De vervolgroute vanaf de noordelijke rotonde naar de westzijde van het dorp kent in de passage van de boezemkade middels de bestaande weg en de smalle brug een knelpunt.

In zijn beleving kent Hazerswoude-Dorp een karakteristieke opbouw: het ligt hoger, op oude veengrond, te midden van droogmakerijen. Ten noorden en ten zuiden van het oude dorpslint lopen boezemkades. De N209 ligt ten noorden van het dorp op de rand van twee droogmakerijen langs een boezem. Deze opbouw met zijn karakteristieke elementen is goed beschreven in het gebiedsprofiel Wijk en Wouden. Als we kijken naar de belevingswaarde tast met name de realisatie van de noordelijke rotonde de bestaande karakteristieken aan en worden hier geen nieuwe kwaliteiten voor in de plaats gezet. De wegen in de droogmakerijen volgen van oudsher de polderlijnen, de N-wegen liggen niet autonoom in de polder. Dit heldere beloop van de bestaande weg verdwijnt met de realisatie van een de voor de noordelijke rotonde benodigde uitbuiging van de weg. Het heldere beeld van de weg op de boezemkade en de rand van de twee droogmakerijen verdwijnt met de ingreep. Daarbij worden door de uitbuiging en de nieuwe verbindingswegen delen van de polders afgesneden en ontstaan onbestemde overhoeken. De nieuwe wegen naar het dorp verstoren daarbij het zicht op de kenmerkende dorpsrand met zijn opvallende hoogte verschil, de wegen zullen verschillende grondlichamen kennen die deze markante overgang minder herkenbaar maken.

Een belangrijk bezwaar tegen de maatregelen voor Hazerswoude-Dorp is ook dat deze geen toekomstwaarde hebben. De voorstellen zijn niet robuust: als het verkeer verder toeneemt lijkt de gekozen koers snel vast te lopen. Immers de kruising blijft en er worden bestaande woonstraten gebruikt als entree routes. Het is daarbij te gemakkelijk om nu te wijzen naar de lopende toekomstverkenning, de voorgestelde maatregelen doen in mijn ervaring afbreuk aan de bestaande ruimtelijke kwaliteit en zijn geen ingrepen die een tijdelijke karakter kennen of die je zomaar weer ongedaan maakt. Met het oog op de toekomst ontbeert het huidige voorstel bovendien een ruimtelijke impuls voor de locatie bij de centrale kruising. Buiten het feit dat je de kruising straks moeilijk oversteekt is deze plek nu geen krachtig 'dorpsplein'. De huidige opgave moet dan ook aangegrepen worden om iets aan dit plein te doen, hier moet een entree van het dorp zijn vorm krijgen.

Ik zou dan ook willen heroverwegen of de voorstellen rond Hazerswoude-Dorp wel zo uitgevoerd moeten worden. Voor een goed besluit is het nodig om een aanvullende visie op te stellen waarbij:

- Bezien wordt of de zuidelijke aansluiting beter in de nieuwe woonwijk en het bestaande dorp kan worden opgenomen;
- Voorstellen worden uitgewerkt die van de centrale kruising en zijn omgeving een betekenisvol plein voor het dorp maken;
- Een voorstel wordt uitgewerkt voor de noordelijke rotonde en aansluiting met respect voor de bestaande kwaliteit van de polder, de boezemkade en het karakteristieke zicht op het dorp.

Tot slot

Het valt op dat beide studies nu een invalshoek kennen die te weinig de ontwikkeling van het omliggende gebied en de regio meenemen: de blik is verkeerskundig en weinig integraal en gebiedsgericht. Dit uit zich het sterkst bij de voorgestelde maatregelen rond Hazerswoude-Dorp maar ook bij de kop van de Verlengde Bentwoudlaan. Precies dat leidt tot de aanbevelingen voor aanvullende werkzaamheden in dit advies. Het zou goed zijn als hieruit een bredere conclusie getrokken wordt voor komende opgaven: infrastructurele studies moeten breed en gebiedsgericht aangepakt worden. Dat kost aanvankelijk misschien iets meer inspanning en tijd maar betaald zich in de regel later uit in een voorspoedige verloop en een goede kwaliteit.

Advies

- **De keuzes voor de inpassing van de verlengde Bentwoudlaan in de agrarische polder kennen een goede ruimtelijke kwaliteit;**
- **Kijk nog eens goed naar het voorgestelde 'recreaduct' en weeg dit af tegen een tweetal karakteristieke bruggen die beter aansluiten op het routenetwerk;**
- **Maak een aanvullende schets voor de Hoogeveenseweg en de kop van de verlengde Bentwoudlaan met als doel een ruimtelijk goede entree vanaf deze weg tot Boskoop en het PCT-terrein en een sterke relatie van Boskoop met het Bentwoud. Maak deze schets onderdeel van de afspraken;**
- **Heroverweeg of de maatregelen rond Hazerswoude-Dorp wel zo uitgevoerd moeten worden. Stel een visie op met in het noorden een goede overgang naar de polder, in het centrum de aanpak van het plein en in het zuiden een betere inpassing van de benodigde toegangsroute naar het dorp.**

Harm Veenenbos, Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit Zuid-Holland

Harm Veenenbos

Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
t: (070) 441 68 06
e: h.veenenbos@pzh.nl
website: www.pazh.nl